

TVK:n oikeustapauskommentaari 17.5.2022

Vakuutusosoikeus

Diaarinumero 4117/2020/2884

Antopäivä 9.11.2021

Tapaturma etätyössä työtarviketta autotallista haettaessa oli sattunut työnteon yhteydessä

Tiivistelmä

A oli etätyössä kotonaan lähtenyt hakemaan autotallista työssään tarvitsemaansa paperirullaa ja ulos mennessään kotipihalla liukastunut ja kaatunut. Vakuutusosoikeus katsoi, että tapaturma oli sattunut työtapaturma- ja ammattitautilain 21 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla työnteon yhteydessä. Vakuutusosoikeuden ratkaisu vahvisti tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ottaman kannan, jonka mukaan liikkuminen työpisteen ja autotallin välillä on liittynyt kiinteästi työtehtävien hoitamiseen ja siten tapahtunut työnteon yhteydessä.

Taustatiedot

A oli etätyössä kotonaan lähtenyt työpäivän aikana hakemaan autotallista rullalähetystyössään tarvitsemaansa paperirullaa ja huusi samalla koiraa sisälle. Ulos mennessään hän on liukastunut liukkaaseen rappuralliin ja kaatunut. Ensimmäiseltä lääkärisäkäynniltä laaditun lausunnon mukaan A oli käynyt hakemassa koiraa ulkoa, jolloin hän oli liukastunut selälleen. A:n puhelimitse vakuutuslaitokselle antaman lisäselvityksen mukaan hän tekee 2-3 päivää viikossa työtä kotoa. Hän kehittää työkseen kuumasaumautuvaa paperia ja säilyttää autotallissaan näitä pituusleikattuja rullia. Rullien lähetyksiä asiakkaille koeajoon on jatkuvasyöttöistä, ei kertaluontoista tekemistä. Tapaturmapäivänä hän oli hakenut kyseistä rullaa autotallista ja samalla huikannut koiran sisälle ja vahinko oli sattunut tässä tekemisessä. A on myöhemmin vielä täsmentänyt kertomaansa toteamalla, että hänen ei ollut tarkoitus hakea koiraa pihasta vaan viedä kuumasaumautuvaa paperia autotalliin.

Vakuutuslaitoksen päätös

Vakuutuslaitos epäsi A:n oikeuden korvauksiin katsoen, että vahinko ei ollut tapahtunut laissa tarkoitetun työnteon yhteydessä. Pituusleikattujen rullien hakeminen autotallista ja samalla koiran kutsuminen sisään ei kuulu A:n välittömiin työtehtäviin, eikä tapaturma näin ollen ollut sattunut välittömiä työtehtäviä suorittaessa.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ratkaisu

A valitti tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakuntaan tuoden valituksessaan esille, että tapaturma aiheutui yksinomaan työtehtävään liittyvästä näyterullien käsittelystä. Hän pitää pientä materiaalivarastoa kotiosoitteessaan, koska tekee keskimäärin kaksi päivää viikossa etätyötä. Asiakkaiden tekemiä koeajoja varten hän lähettää heille sopivia rullia tarkoituksenmukaista tuotetta.

Muutoksenhakulautakunta kumosi vakuutuslaitoksen päätöksen ja määräsi suorittamaan lainmukaisen korvauksen A:lle sattuneesta työtapaturmasta. Muutoksenhakulautakunta piti uskottavana, että A on liukastuessaan ollut hakemassa autotallista pituusleikattuja paperirullia, jotka ovat liittyneet hänen työhönsä. Liikkuminen työpisteen ja autotallin välillä on näin ollen liittynyt kiinteästi hänen työtehtäviensä hoitamiseen. Vahinkotapahtuma on sattunut työnteon yhteydessä. Koiran kutsumisella sisään ei ole ollut ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa sitä, onko vahinkotapahtuma sattunut työnteon yhteydessä.

Vakuutusoikeuden ratkaisu

Vakuutuslaitos vaati muutosta tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen katsoen, että vahinko ei ollut korvattava. Vakuutuslaitos on valituksensa tueksi vedonnut asiassa esitettyihin ristiriitaisiin selvityksiin ja suppean tulkinnan periaatteeseen katsoen, että työnteon yhteydessä -käsitettä tulee tulkita suppeasti. Vakuutuslaitos perusteli valitustaan työnantajan johto- ja valvontaoikeuden sekä työsuojelullisten velvoitteiden eroilla työskenneltäessä työnantajan tiloissa tai kotona etätyöpisteessä.

Vakuutusoikeus hylkäsi valituksen ja pysytti muutoksenhakulautakunnan ratkaisun.

Vakuutusoikeus hyväksyi tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksen perustelut. Vakuutusoikeus piti A:n jo ennen vakuutuslaitoksen päätöksen antamista esittämää tarkennettua selvitystä uskottavana. Tapaturman on katsottava sattuneen ensisijaisesti paperirullia haettaessa. Paperirullien säilyttäminen autotallissa on ollut perusteltua niiden koko huomioon ottaen. Tapaturma on sattunut työnteon yhteydessä ja oikeuttaa korvaukseen.

Lainkohdat

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 20 §, 21 § 1 mom. ja 25 §

TVK:n kommentaari

Vakuutusoikeus ja tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta ovat antaneet vastaavia tapaturman korvattavuuteen johtaneita ratkaisuja, joissa liikkuminen etätyöpäivän aikana kotona tai sen välittömässä läheisyydessä työtarvikkeen noutamiseksi on katsottu liittyvän kiinteästi työtehtävien hoitamiseen ja siten kyse on ollut työnteon yhteydessä sattuneesta tapaturmasta.

Tässä ratkaisussa oli lisäksi kyse myös asiassa esitetyistä ristiriitaisista selvityksistä ja mitä selvitystä pidetään luotettavimpana. Vakuutuslaitos piti luotettavimpana ensimmäisellä lääkärin vastaanottokäynnillä laadittua sairauskertomusta, joka vastaa oikeuskäytännössä otettua tulkintalinjaa. Sairauskertomuksen perusteella tapaturmassa olisi ollut kyse ensisijaisesti koiran hakemisesta ulkoa sisälle, mikä toimintana viittaa oman asian hoitamiseen eikä miltään osin lain tarkoittamaan työtehtävän hoitamiseen.

Muutoksenhakuasteet pitivät uskottavana vahingoittuneen ennen epäävää päätöstä antamaa lisäselvitystä, jonka perusteella liikkumisen ensisijaisena tarkoituksena oli ollut työtarvikkeen noutaminen. Vakuutusoikeus käytti sille kuuluvaa prosessinjohtovaltaa pyytämällä vahingoittuneelta seikkaperäistä lisäselvitystä (esim. talon pohjapiirros) asiaan. Ratkaisu osoittaa myös sen, että on tärkeää, että vahingoittunut kertoo yhdenmukaisesti vahinkotapahtuman sattumistavan ja olosuhteet niin työnantajalle, hoitolaitokselle kuin vakuutuslaitokselle ja että hoitolaitos kirjaa ne oikein sairauskertomukseen.

Ratkaisussa oli kyse myös siitä, miltä osin työtarvikkeiden sijoittaminen autotalliin on liittynyt enempi työntekijän omiin etätyötä koskeviin työjärjestelyihin, jolloin liikkuminen työtekopisteeltä autotalliin ei olisi johtunut välittömästi työtehtäviin liittyvistä syistä. Vakuutusosoikeus on työpisteiden välillä tapahtuvaa liikkumista koskevassa ratkaisussa viitannut lain esitöihin todeten, että työntekijä voi kotona työtä tehdessään itse päättää siitä, miten hän työnsä tekee ja työympäristönsä järjestää ja tähän ei työnantajan johto- ja valvontaoikeus välittömästi ulotu. Tällä on merkitystä sen arvioimisessa, onko kyse välittömästi työtehtävää suoritettaessa tapahtuneesta ja työnteon yhteydessä sattuneesta tapaturmasta. Vakuutusosoikeus katsoi, että vahingoittuneen etätyössä valitsemille työjärjestelyille (säilyttää työtarvikkeita autotallissa asunnon sijaan) oli työtarvikkeista ja siten työtehtävästä johtuva peruste.

Asiasanat

Etätyö; työnteon yhteydessä; työtarvikkeen hakeminen; korvattava

